

ג א מ"ה פ"ג מהל' יבוס
 הל' טו מבט ענין לא
 טו"ע ארבע סנין קט
 ע"פ ג'
 ד ב מ"ה ע"ס הל' טו
 ד ג ד מ"ה ע"ס הל' טו
 ומנחם ע"ס טו"ע ע"ס
 ע"פ ג'
 ו ה מ"ה ע"ס הל' טו
 קט טו"ע ע"ס סנין
 קט ע"פ ג'
 ז ר מ"ה ע"ס הל' טו
 טו"ע ע"ס ע"פ ג' :

תוס' חר מקבאי

לשאל אן שרפין וי"ל
 דלענין אכא תרי מיעוטי
 סמוך מיעוטא חזקה בתר
 מיעוטא כהאי דרבינא
 אבל בתרי מיעוטי אמרי
 סמוך מיעוטא חזקה
 ובמחתי אכא תרי מיעוטי
 מיעוטא מילתא מיעוטי
 דאין מתברית וה"ר
 אלפס סכתה השנה תואת
 גר שמין על הדיוטות הוה
 דמתי' אליבא דרבנן נמי
 היא איתרבי האי אן פ"ה
 ג"כ תרתי' ד"ה היא אלא
 רבין ס"ל דרובא חזקה ל'
 הדין נהו דרימ' א"ר
 חזקה לא עדיף חרובא
 ומיהו כיון דחיישין
 למיעוטי סמוך מיעוטא
 לחזקה וי"ל פלגא ופלגא.
 והוא דתניק טעמא בעד
 היתא אכא להקשויו לפ"ה
 הגאון רבינו האי ז"ל
 ולשני' דמיעוטי. וא תתן
 האשה שאתא פ"ה
 ואמרי מת בעלה ואח"כ
 מת בתר איהא נאמנת
 וחוששין לבריה וחולצת
 ולא מתירבת דוקא
 בגרושה או שאמרה אני
 והוא היינו מפרה הא לאו
 היא אית חולצת דחיישי'
 דלמא אתר עדים ואמרי
 כדקאמרה ונמצא אתה
 מוציאה כרוז לכהונה:
 גמ' ב' יבמות זו אומרת
 מת בעלה זו אומרת ולו
 בעלה לוי עדים וביים ולו
 לא עדים ולו בנים שתייהן
 מותרות:

מוסף רש"י

שמואל יהא ולד. רמב"ם,
 בן קיימא. ומנחם חליפתה
 של לנרן ונשה לכהונה,
 וכו' עמ' בלילא מתקוק
 כספלה לכהונה ואמ'ה
 נרן לכהו' דעו שו' ע"ה
 פסלתה חליפתה (ש"ע
 17). ניהו לי בן במדינת
 הים. אשה שאלה ע"ס
 בעלה למינת הים
 ובשילתה מכלן לא היה לה
 יבמות מחוקת יבוס
 ונח' ואמרה ניהו לי בן
 כדמינת הים ומה בני ואחר
 כן מת בעלה, ולא מתק'ה
 נפשה מחוקת קיימא,
 עדיין היא זריכה לביים,
 נאמנת ומותרת להביים
 (דעיל ק"ח). מת בעלה
 ואחר כך בני אינה
 נאמנת. להשא' לשוק בלא
 חליפה. וכי הימנה רבנן
 לאש' אעגלה הימנה
 דייקא ומנפלה. אכל
 לאסוקי נפשה מיבוס' אכל
 הימנה דיימנין דמנח' ליה
 דחוששין
 (לבריה). דלפקה נפשה
 מחוקת אש' פ"ה יבמות לא שנקיין לה וחולצת (ש"ס).

חזקה לא עדיף (א) **מרובא**. לא הוה נרין דלא עדיף דלפ"ה עדיף
 מרוב נשים מתעברות ויולדות מכל מקום יש לחוש דר"מ
 חייס למיעוט^א אלא האמת אומר דלא עדיף מרובא^ב: **סמוך מיעוטא**
 לחזקה והוה ליה פלגא ופלגא. ואי"ת דכפרק בתרא דקדושין
 (דף פ.) ובפרק כסוי הדס (חולין פו.
 גס) גבי מניוק שמנאל בנד העיסה
 אמרינן סמוך מיעוטא דאין מטפחין
 לנחוק טהרה ואימרת ליה רובא
 ומטהרין לעיסה^ג והכא קאמר דהוי
 פלגא ופלגא ומחמירין ואומר רבנו
 חייס דמניוק הוי דבר שאין בו דעת
 לנשאל והוי ספיקו טהור ואפילו
 נרשות הימד ולכהי אימרת ליה
 רובא^ד: **סיפא חזקה לשוק ורובא**
 לשוק הוה דבריו מיעוטא דמיעוטא
 ודמיעוטא דמיעוטא לא חיישינן.
 הקשה ה"ר אלמגן א"כ היכי פריך
 מינה בפ"ג דבבבב (דף כ: וס)
 על רבי יהושע^ה דחייס למיעוטא והכא
 לא חייס למיעוטא^ו והא הכא איכא
 מיעוטא דמיעוטא ולהכי לא חייס^ז
 ומירך דלמא מלאת אימרת ליה חזקה
 כיון שיש לה עובד צמיעה ואפ"ה לא
 חייס רבי יהושע ומשיב ליה כמו
 מיעוטא^ח דמ"ק אכר צמיעה מלאת
 ועוד הקשה דמ"ק דר' יהושע דלמך
 ימא מלאת מושטת ומיישינן
 למיעוט אפי"ג דליכא חזקה צדדיה
 וברש"י ע"כ האשה שהלך בעלה
 זרמה למדינת הים צעי חזקה צדדי
 מיעוט ומירך דדלוי לא צעי חזקה
 צדדי מיעוט והא ניקט דצעינן
 צדישא חזקה צדדי מיעוטא לא חייס
 הכי אלא שלא תהא חזקה מסייעת
 לרוב דלא הוי המיעוט מיעוטא
 ז"ע גבי צדינת בית אונת' (א) דלמך
 ליה ר"מ משום דרוב עגלים נשחטים
 לעבודת כוכבים של אונת' העיר
 ופריך מאי איראי רוב אפילו מיעוט
 נמי דר"מ חייס למיעוט ומאי קושיא
 כיון דרוב עגלים אין נשחטים וחזקה
 דתלך בחזקת הימ' אש כן אימרת
 ליה רובא דלמך אכא^ט:
את שיש עדים אסורה וכו'.
 תימה לר"י מאי קמ"ל ושמא
 אשמעינן דלא אסרינן הא אטו הא:
מאי טעמא דרבי אלעזר משום
דקבבר ציה מעידה לחברתה
 ב'ו. תימה לר"י אמאי לא פליג רבי
 אלעזר בצדיך פירקא (ג'עיל ק"ה) גבי
 הכל נאמנים להעידה מוח מחמתה כו' וקשיזו רמב"ם וצממה ואי ר'
 אלעזר איירי לבתר דלניקבא כרה מכל מקום ליפגיי גבי ההיא דמת
 בעלי ואח"כ מת חמי נשאה וחמותה אסורה ור' אלעזר לא אכר כיון
 שנשאת הכלה ונראה לר"י דלא דמי דלעיל דדאי שהזרה או היצמנה צלה
 להעיד על חברתה^א אין לה להיות נאמנת אפי' לר' אלעזר אכל הכא כל
 אחת אינה מתכוונה להעיד על חברתה אלא על עצמה וממילא
 נאמנת על רמיה כיון שאין מתכוונה להעיד על חברתה^ב:
 אין

רישא חזקה. מיימי לה לייבוס ורובא מיימי לה להיתר שוק דרוב
 נשים מתעברות ויולדות והכי ילדה רמיה ונפורה נש' היא וחזקה
 לא עדיף כי רובא דנימל אצמרה הלכך לא תמייבס ולשוק נמי לא
 כר' מאיר דחייס למיעוטא: **סיפא חזקה לשוק**. שהי בלא יבס היתה
 תחלה כשייתה ורובא לשוק דל"י
 נמנערה חמותה שמה נקבה היתה
 או נפל דרוב עובדים נפלים ונקבות
 כדלמרינן (ע"ל) דמנחה דוולדי קיימי
 נקבות הוו ומיעוט עובדים נפלים
 הוו זכרים דקיימא מיעוטא לגבי
 וולדות והכא נמי איכא חזקה לרוב^א
 דמרע נמי למשאה דמיעוטא דזכרים
 הוו להו מיעוטא דמיעוטא: **ועולם**.
 צממיה. תמלון ממה נפשך ומנשא
 לשוק: **עלמה שלשה**. צביל עלמה
 צממין שלשה מדשים דכל הנשים
 זריכות להמתינן ג' מדשים ואפי' צבלה
 מת צממית הוי ליה ליה למישט שמה
 מעוברת היא דהא זקנה ואילונית
 נמי זריכות להמתינן שלשה מדשים
 כדלמרינן דהחוק' (ע"ל מ"ג): הלכה
 כולן זריכות להמתינן: **לנדרסה פשעה**.
 צביל מצרחה שמה מעוברת היא
 צרחה זריכה להמתינן ט' מדשים
 שאפי' חללה לא נמשא ביה ט' הלכה
 שמה מצרחה מעוברת היא והולד של
 קיימא ואין חליפה פוטרת לו אלא
 ולד פוטרו והולד אינו פוטרו עד שיא'
 לאורי העולם: **לנדרסה ועולם**.
 צביל צרחה זריכה להמתינן ועולם
 עד שמדע אש יס לה וולד אש לאו:
סחון. לאחר ט' ממנה נפשך ותנשא
 אש ילדה צרחה הרי נפטרך צולד
 ואש לאו הרי חליפתה פוטרתה:
מזיכה כרוז. להכריז שלא היתה
 חלוצה ומותרת לכהונה: **מת צני**
ואח"כ מה צעלי. והריני זוקקה
 ליבס כצמחלה: **נאמנא**. צמה
 שאמרה מת צני ראשון ואח"כ צמה
 ולא חיישינן דלמא משום דצמחלה
 ליבס קאמרה מאי טעמא הואיל
 ובחוקת ייבוס היתה עומדת ופי'
 אכר עצמה על היבס כשאמרה
 ניהו לי בן והוא הפה יכול להיתר
 עצמה ליבס ולומר מת צני ראשון:
 אינה נאמנת. להנשא לשוק הואיל
 ובחוקת ייבוס יתה ומיישינן דלמא
 משום דסניא ליה קאמרה ניהו לי
 בן וחוששין לדצריה שמה אמת הן
 ואסורה לייבס וחולצת: **דקאמרת**
 דלא היתה זוקקה לו ואין חליפתה כלום ומותרת לכהונה: **בגרושה**.
 שהיתה גרושה כבר מאיש אחר שפסלה לכהונה ועולמית: **אני**. ובני
 ובעלי נחבצנו צממיה ואין איש עמנו ללא ולהעיד הלכך ליכא למנשא
 דלמא אחי סהדי: **ברתני** סהדי: **אמר** סהדי: **אמר** סהדי: **אמר** סהדי:
 לשוק מפני בעלה של זו שהיא יבמה דשמה חי הוא וזוקקה לו ואפי'
 שאשמו אומרת מת אינה נאמנת איצממה שתנשא על פיה שאין יבמה
 מעידה על חברתה שהיא אחת מממש נשים שאין נאמנות להעידה:
 לוי עדים. שמת בעלה: זו שיש לה עדים אסורה. לינשא מפני יבמה

דשמה חי הוא דעדים מאי אהנו לה הא היא נמי מיימנא לומר מת צעלי: וזו שאין לה עדים אסורה וכו'.
 נמי לא חיישינן שהי יש עדים שמת: לוי נשים ולו אין נשים. ואין עדים לא לוי ולא לוי אש לה נשים מותרת כו'. נשייבסו. שהי
 להם כאן שני יבמין ונחייבנו שהאשה שאמרה מת צעלי תמייבס דלענין ייבוס לא הו"רעה זאת לעדותה של זו. וארישא קאי שאין להם לא עדים
 ולא נשים: **ומהו היבמין אסורות להנשא**. לשוק זו מפני בעלה הראשון של זו וזו מפני בעלה הראשון של זו שמה עדיין הם חיים ואפי' שכלו
 צמיהו ליבמין בחזקת שמתו צמיהם אכל עמון נאמנות אכל עשוי כשינשא לשוק נמנא עדותה של זו מועיל לו ואין יבמות מעדות זו של זו
 דהימ' הואיל והפירו ליבמין. בחזקת שמתו צמיהם מו לא מיתסקרן דמישאו לשמה חיין הם: **גב' סיהן מוסרות**. שאין כאן זיקת ייבוס
 זו מפני צניה וזו צעדי חברתה: **כרה מעידה לחברתה**. דהא שמי יבמות כרות ניהו ומפני ד' כרות לא נפסלו מהלעד זו לזו:
 לאינכובי

א (ע"י ד' א: א) ונפיל
 ל. א) ונפיל מא' א:
 ד) נפיל ק"ח: (א) ונפיל
 א) כפ"ה: (א) ונפיל
 ק"ח: (א) ונפיל ד' א:
 הגהות הר"ח
 (א) תוס' ד"ה וחקק לא
 עדיף כי רבא וי' עדיף
 כי רוב:

מוסף תוספות

א. [ר"מ] י"מ לא ברע רוב
 נשים מתעברות ויולדות
 לר"מ נפיל דלמא
 הדין ליה ר"מ. כפ"ה.
 ג. דלרובא נקטיה
 ג. ולא ילד לטעמיה כלומר
 רישא ע"כ לא תחייב ולא
 נפיל. א. אלמא
 כל היבא דאיכא מיעוטא
 דמיימי לחזקה לא
 חיישינן לרובא כלל.
 ט. [ר"מ] ויש חילוק
 בין ספק טמאה לטהר בין
 ספק אימור להחריז היינו
 טמא שמים דבטמאה
 וטהרה כי הוי פלגא
 ופלגא ליפין מסוטה
 לטהר. מוס' הל"ש.
 ה. דאמר חלב אינו פוטרו
 נמוט כ: מו"ה ט"ג
 ו. דא"ר ירושע יצאה
 אינה חוששת
 כדמפרש דלא חייש
 למיעוט דזכרים. ש.
 ז. אבל בחדי מיעוטא
 הדוברת איכא חזקה
 ולפיכך חייש. ט"ג. כהו
 מיעוטא. מוס' הל"ש.
 ח. אי"כ מיעוטא דנשחטים
 מיעוטא דמיעוטא. חולין
 ט: מו"ה יאמנו. עין
 מהרש"ל. י"ל דשאני
 (הכא) [נתחם] דלאחר
 שחיישה איתרבי ליה חזקה
 דהני קיבות העומדות
 לענין לאחר שחיישה
 בחפץ עבודת כוכבים
 קיימי. (החם) [הכא] נמי
 דימנין דחיישינן כהו
 ביצאה מליאה משום
 דאיכא ריעותא שיצאה
 מעוברת ואפי' לר' יהושע
 דלא חייש (החם) [הושא
 (הכא) [נתחם] אין שום
 ודאית של איסור אפי'
 כשיצאה מליאה דאפשר
 הפילה אבל (כאן) [שם]
 כיון שמיעוט הקיבות
 אסורות יש כאן חשש
 מיעוט של איסור. ע"י
 מו"ה ט"ו. עין
 מהרש"ל. י"א כשהם שתי
 צרות מביא אחד
 וכשמעידה על עצמה
 מעידה נמי על חברתה.
 מוס' הל"ש. י"ב. ובמסקנא
 מייזו ליה בברייתא דאפי'
 בשאר צרות מביא אחד
 פליג נמי ר' אלעזר. מוס'
 הל"ש.

בבב דיישינן שא"ה. וכליו דמלא קשור דלא מיישני לשאלה איכא למימר בכלים שאין דרכן להשאלים^א כמו שפירש ריב"ן דלא מיישני לשאלה: **בבב** דיישינן שא"ה. ואם תאמר מלא פירות בכלי דבב' אלו מליחות^ב (ב"מ דף כד:) משמע דהוי סימן ויחזור ואמאי לא מיישני לשאלה^ג ויש לומר דלא מיישני לשאלה אלא בדבר איסור אבל בזמנו לא מיישני לשאלה וא"ת א"כ מאי פריך הכל והתם חמור בסמיני אוכף היכי מהדרין נישום לשאלה והא בזמנו לא מיישני לשאלה וי"ל דפשיטא ליה ודאי אפי' אז מיישני לשאלה מן המורה אבל דמדינת לא מיישני לשאלה להחזיר אצלה^ד אבל קשה היכי מסקין מקרא דמהדרי חמור בסמיני אוכף נישום לשאלה מן המורה מיהו למסקנא אתי שפיר דלא מיישני לשאלה אפי' בדיסור: **איבעית אימא בבב** בחוריו כו'. ועולם לא מיישני לשאלה וא"ת צדק כל הגט (גיטין כ.ו.) וס' תנן מלא צדפיסה או דלוסקמא אס מכירו כשר פי' אס מוכר הגט^ה ולמה לי שיעיר הגט אפילו אינו מכירו נמי כיון דמכיר חפיסה ודלוסקמא דהוה דלא מיישני לשאלה ויש לומר דה"פ אס מכירו לחפיסה ודלוסקמא שהם שלו כשר^ו ואע"ג נקט לשון יחד אין לחוש ולע"ג דחפיסה הוי לשון נקבה דמפרש התם דחפיסה היא חמת קטנה מ"מ נקט לשון זכר משום דלוסקמא דהוי לשון זכר דתמי בתוספתא עשה דלוסקמא מלאים שטרות מסרתי לך ולישנא קמא דמיישני לשאלה מיידי התם שדוע שכן איצדו חפיסה ולהכי לא מיישני לשאלה^ז וס' אחרין צ"ע:

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה מובהק וכו' אפילו באיבור. (ב) תוס' ד"ה אלו וכו' אפי' לא מת לאלתר אלא לאחר זמן מביח:

לעני רש"י

דאש"ר ורדודיישינן. דאש"ר לישפין (את וב החמור באוכף שאינו הולם ארת).

תוספות ישנים

במיידי הוא דלא מנמנה הא מחייב לא חיי. וא"ת מנא ליה למדק הכי הא גוסס דמפרש דלא ש"ן למדק הכי דהא ודאי ש"ן מעידין על גוסס וי"ל דלא דמי לגוסס כי נני חי אכתיב לאשמעין דלא מנמנה והתם דקח מהיר מלניב כי דמסקא לן מקרא פכרי^א מנין דף מג פ"ה להלוי משעבא תלל אבל מגיד אי מחייב חי לא אלטרך לאשמעין דלא מנמנה:

מוכף רש"י

אפילו מגיד. תמוך לאכריז ואפילו הכי אינו מנמנה (פיר. מ.). דמרוז מכה. מבעיין הכאז ופוסק (קטן קבא) ומכדין לא חילי המכה (עיר. מ.). שחט בו שנים כ"ו מעידין. עליו שמת להשא את אשתו גוסס מגיד^ב ועוד אמר ר"י לפרש דודאי פשיטא דמגיד דמתני מת לצדק כיון שמגיד במקום שעושים אותו טריפה כמו נחמך מן הארכובה ולמעלה כדמשמע בסמוך אבל אינו דבר ברור שמתו קודם שמתוה לינשא והשתא פריך ליה ממגיד וגוסס ואזונו גוסס וסופו למות הוא מת לאלתר והוא הדין נמי דמגיד מייית לאלתר מדקתני מגיד גהדי גוסס^ג וא"ת בללו מילתיה דרשב"א תקשי ליה רישא לנפסא וי"ל דמקרא לא קשיא ליה רישא לנפסא דמני לאוקמי רישא דאין מעדין היינו לאלתר וסיפא דמנשא היינו לאחר י"ב חדש אבל אמילתיה דרשב"א לא מני לשנוי^ד **אע"ג מעתה היא גולה ע"י ידו.** לשמואל דחשיב ליה מת קפריד^ה דכיון דמת הוא יש לו לגלות^ו דס"ד טעמא דחייב לגלות לפי שמת לאלתר אבל לא מת לאלתר לא יחייב גלות כלל דלינשא דיומות דחייב גבי גלות משמע ליה שמת לאלתר וליה ליה השתא הא דאמרין צדק אלו נערוות (מבומז לג: וס') וקנה המכה בשוגג מאי וקנה וקנה מגלות^ז ואע"פ שחייב מיתה בזמיר אפילו לא מת^ח וזמן מרובה יש חילוק בין מיתה לגלות כי היכי דמפלטגי בין דרך ידיה לדרך עליה גבי גלות ולא גבי מיתה אבל אין לומר דמשום רוח צללותו או קירב מיתתו אין לנו לפוטרו כיון שמת לאלתר דהא אכתי לא ידעינן להני טעמי^ט:

סימן מובהק קא מיפלגי מר סבר סימן מובהק ומר סבר לאו סימן מובהק ולהך לישנא דאמר רבא סימנין דארוייתא הא קתני אף על פי שיש סימנין בגופו ובכליו גופו דארוך וגוין כליו דיישינן לשאלה ואי דיישינן לשאלה חמור בסמיני אוכף היכי מהדרין לא שייכי אינשי אוכפא דמסקיב ליה לחמרא מצאו קשור בכיס ובארנקי ובמבעת היכי מהדרין טבעת חייש לזיופי כים וארנקי מנחשי אינשי ולא מושלי ואיבעית אימא כליו בחוריו וסומקי: ואפילו ראוהו מגויד וכו': למימרא דמגויד חיי רומניה^א אדם אינו מטבא עד שתצא נפשו אפילו מגויד ואפי' גוסס טבאוי לא מטבא הא מיהיא לא חיי אמר אביי לא קשיא הא ר"ש בן אלעזר הא רבנן דתניא מעידין על המגויד ואין מעידין על הצלוב רבי שמעון בן אלעזר אומר אף על המגויד אין מעידין מפני שיוכל לכוות ולחיות ומי מצית לאוקומי כר"ש בן אלעזר והא קתני סיפא^ב מעשה בסיפא באחד ששילשלוהו ויא לא עלתה בידם אלא רגלו ואמרו חכמים מן הארכובה ולמעלה תנשא מן הארכובה ולמטה לא תנשא שאני^ג מוא דמרוז מכה והאמר רבה בר בר חנה לדידי חיי לי ההוא טיעא דשקיל כספואר גידיה לגמליה ולא אפסיקתיה נערותיה אמר אביי היהא בחינשא הויא רבא אמר בכסין מלוכנת ודברי הכל: והחיה אוכלת וכו': אמר רב יהודה אמר שמואל בלא שנו אלא במקום שאין נפשו יוצאה אבל במקום שנפשו יוצאה מעידין ו"א ר' יהודה אמר שמואל ישחט בו שנים או רוב שנים וברח מעידין אינו^ד והאמר רב יהודה אמר שמואל ישחט בו שנים או רוב שנים וברח מעידין או רוב שנים ורמוז ואמר כתבו גט לאשתי הרי אלו יכתבו ויתנו חי הוא וסופו למות אלא מעתה היא גולה על ידו אלמה תניא ישחט שנים או רוב שנים הרי זה אינו גולה הא איתמר עלה אמר רב הושעיא ויישינן שמא הרוח בלבלתו אי נמי שמא איהו קירב

מוצהק הוא. ואע"ג דסימנין דכנן אסימן כי האי סמנין אפילו (א) אריסור דאורימא: דארוך וגוין. לאו סימנין נינהו: פלו. בגדיו שמה לאחר השאלן ואזונו חמור מת וראוהו אלו וסודים שזהו צעל הכגדים: חמור בפמיני אוקף. דקיימא לן בצללו מליחות (ב"מ דף כ.ו.) דמהדרין: לא שייכי אינשי. צעל החמור לא היה שולל אוכפו של זה לחצרו: דמסקיב ליה. דאש"ר צלע"ז: מלאו קשור כנים כו'. מאי איכא למימר ליחוש אע"פ שהוא מכיר את הכס יש לחוש שמה השאליו לאחר וקשר בו גט זה והחזירו לזה ושכח בו את הגט: לניופא. שמה ועשה חומס וזורה כנגד טעמא וילך ויראהו לשמו ויטול המנהה כל אשר ישאל: מנחשי אינשי. שלא יעול זה מולו. ואי קשיא הא קמיני שמה שמתא בין כליו הא חמור דמיישני צללו כליו קשיא כליו דממנימין היינו בגדיו ודרכן להשאל מלנזשים וכליו דגיטין היינו בין כלי משמטי צימו בתצמו שאין דרך להשאלים^א ואינשים אימא כליו. דמתני דקתני בגופו וכליו דלא סמנין אסימנייהו: בסומקי וחוריו. דלא אמרין הוי סימן צמלנזשוי זי שמורין היו או לננים היו דאין זה סימן שחפץ יש שמורין ולננים ודומים: והא קמיני סיפא. דמתני' (לקמן דף קכא.): מן הארכובה ומטה לא מנשא. דחיי מוא דמרוז מכה. מחוקקות ומגדלות לאילני המכה. וחצרו מיטרס חייא לאילני בנס' מעינת (דף ג.): גידיה נמליה. לשון גודו אילנא (דילא ד:)

א) מיר מג. אהלות פ"א מ"ו. ב) ונקמן קכא. ג) ונעל מ"ו. ד) ונקמן קכא. ה) ונקמן קכא. ו) ונקמן קכא. ז) ונקמן קכא. ח) ונקמן קכא. ט) ונקמן קכא. י) ונקמן קכא.

מוכף תוספות

א. דומיא דכ"ס וטבת וכו' פירוש רש"י י"ל. ב. ובהימין דחוק קשור אלא מצאו בקרקע במקום שהוא מציע כליו דאפילו אם השאלים לאחד ליכא ליתוש בין שאינו קשור בכלים. מ"ס ה"ש. ג. ליהוש דילמא השאל כליו לאחר הוא שם הפירות. מ"ס ה"ש. ד. כי היכי דתקין רבנן דמחוריימא אבדוהי בסמינים. מ"ס ה"ש. ט. כשמצאו הוא עצמו איורי מוסבסבין אחרותו. ואע"ג דלאו צורבא מרבנן הוא נאמן במגזי יאזי בעי אמר לא אבדוהי דכולי עלמא אתו להו טביעות עינא. ועינן מת מדיה מלא. ה. ואע"פ שאינו מכיר את הגט. ש. ו"מ צריך שיהא מכיר חפיסה או דלוסקמא בטביעות עינא דמ שירוע שבחפיסה או בדרלוסקמא איברו און זה סימן. ט. פירוש דאילו אימא דאפשר לחיות פשיטא שאינו מטבא. רע"ב. ו. דאפשר רע"ב. ז. וד"ה"ק ואפי' הוא מגיד ואפי' זה המגיד גוסס. רע"ב. ח. ו"א"כ למה אין מעידין עליו מיד. מ"ס ה"ש. ט. דלישנא דרבנן לכוות ולחיות משמע לגילום. מ"ס ה"ש. י. פי' לא קשיא על מאי דפריקין חי הוא וסופו למות דהא כ"ש דקשיא למא דהוי ס"ד דכמת הוא משם אלא קשיין על עיקר מימרא דשמואל. רע"ב. יא. בשלמא אי לא שמואל הויא דלא מת עד זמן מרובה הלכך אינו גולה וכו' אבל שמואל אמר מעידין להנשא את אשתו לאלתר ולא חיישין שמא תנשא קודם שימת אלמא פשיטא ליה שימת לאלתר אי"כ אמאי אינו גולה. מ"ס ה"ש. יב. דממשע דחייב גלות עליו לא מת לאלתר. נטין ע. מ"ס ה"ש. יג. מ"ס ה"ש. יד. אבל טעמא דרוח בלבלתו או הוא קירב מיתתו לא ידע עיין לפוטרו מהני טעמי אלא מטעמא דפירוש דלישנא דרית משמע שמת לאלתר. ועי' מהר"ם. טו. דנפקא לן מרוביה ויפ' עליו וימת כלומר שמת ממש מחמת מה שהפילו עליו. ואע"ג דבמיוז וליתיה להאי דינא כתיב מכה איש ומת לא דמי ומת לימת. רע"ב. יז. ואמאי. ויחוש שמא הרוח בלבלתו או שקירב את מיתתו. רע"ב.

דבר ברור שמתו קודם שמתוה לינשא והשתא פריך ליה ממגיד וגוסס ואזונו גוסס וסופו למות הוא מת לאלתר והוא הדין נמי דמגיד מייית לאלתר מדקתני מגיד גהדי גוסס^ג וא"ת בללו מילתיה דרשב"א תקשי ליה רישא לנפסא וי"ל דמקרא לא קשיא ליה רישא לנפסא דמני לאוקמי רישא דאין מעדין היינו לאלתר וסיפא דמנשא היינו לאחר י"ב חדש אבל אמילתיה דרשב"א לא מני לשנוי^ד **אע"ג מעתה היא גולה ע"י ידו.** לשמואל דחשיב ליה מת קפריד^ה דכיון דמת הוא יש לו לגלות^ו דס"ד טעמא דחייב לגלות לפי שמת לאלתר אבל לא מת לאלתר לא יחייב גלות כלל דלינשא דיומות דחייב גבי גלות משמע ליה שמת לאלתר וליה ליה השתא הא דאמרין צדק אלו נערוות (מבומז לג: וס') וקנה המכה בשוגג מאי וקנה וקנה מגלות^ז ואע"פ שחייב מיתה בזמיר אפילו לא מת^ח וזמן מרובה יש חילוק בין מיתה לגלות כי היכי דמפלטגי בין דרך ידיה לדרך עליה גבי גלות ולא גבי מיתה אבל אין לומר דמשום רוח צללותו או קירב מיתתו אין לנו לפוטרו כיון שמת לאלתר דהא אכתי לא ידעינן להני טעמי^ט:

חיישינן שמא הרוח בלבלתו

דוקא בגלות ולא צימיתא כדפירשית לעיל^א והא דלמר וקנה המכה מגלות הא לא הלך על משענתו אע"פ ששהה הרבה חייב גלות^ב איכא למימר כגון דליכא צללו דרוח כגון צימיתא דשישא ולא פירסא כלל:

א) ונליל קי: ט) ומוין
ע. נד. סה. א) א) ומוספת
פ"ד, ט) ז"ל אי חתם
דסליק יע"ד, ט) ונכסות
ג. חס' פ"ד, א) ס"א
וגשמת, ט) ועי' חס' נליל
ל: ד"ה דה' א' א'.

תורה אור השלם

- 1. לא יאנה לצדיק כל
אין וישעים מלאך רע.
משילי יב כא
2. באין תחבולות יפל עם
השוקען ברב יועץ.
משילי יב יד

הנהגות הב"ח

א) חס' ד"ה לקולא וכו'
לא פשיט ליה מלי דבעי:

מוסף רש"י

מרזו מכה. מכנידין את
חולו המכה (דע"ל טו)
מחוקות ומגדלות כא
המכה וחכמי מעשה חז"ל
לאילני ממכת טעמית (ג)
(דע"ל ע"ב). נפל לגרב
אריות אין מעדידין
עליו. לומר לאשתו מת
ענף להמריה לנשא,
פעמים שאין החיות
רעבים ואין אכלין אותן,
לחפורה מלאה נחשים
ועקרבם. או זה זה
מעדידין עליו. שמת
(ברכות כ"ג).

מוסף תוספות

א. וןחיישין למיעוטא.
חוס' ה"א"ש. ב. דחיישין
למיעוט מצור. נליל ט)
מ"ה"ה א'.

האשה בתרא פרק ששה עשר יבמות קבא.

קירב מיסו. על ידי שפירכס יותר מדאי מת הלך אין גולה אלא
אם כן מת תחת ידו: צניטא דששא. שאין שם רוח. ללשנה דרוח
בלבלתו הלא גולה דאין כאן רוח ומחמתו מת וללשנה דהוא קירב
את מיתמו אינו גולה: הכי גרסינן אי נמי דנדבא ולא פירכס:

קירב מיתתו מאי בינייהו א"דשחמיה בביתא
דשישא ופרכים י"א נמי דשחמיה בברא
ולא פרכים: רבי יהודה אומר לא כל וכו':

איבעיא להו רבי יהודה בן בבא לקולא פליג או לחומרא פליג תא שמע
דההוא גברא דטבע בכרמי ואסקוהו אבי הדיא לכתרא תלתא יומין ואנסבה
רב דימי מנהדרעא לדביתהו ותו ההוא גברא דאטבע בדגלת ואסקוהו
אגישרא דשביסחנא ואנסבה רבא לדביתהו אפומא דשושביני לכתרא חמשה
יומי אי אמרת בשלמא לקולא פליג אינהו דעביד כרבי יהודה בן בבא אלא אי
אמרת לחומרא פליג אינהו דעביד כמאן שאני מיא דצמתי והאמרת א"מייא
מרזו מכה ד"מ היכא דאיכא מכה אבל היכא דליכא מכה מיצמת צמית והנהי
מילי דבי אסקיה חזייה בשעתיה אבל אישתרי מיתפח תפח: ברתנ' נפל
למים בין שיש להן סוף בין שאין להן סוף אשתו אסורה אמר רבי מאיר מעשה
באחד שנפל לבור הגדול ועלה לאחר שלשה ימים אמר רבי יוסי מעשה
בסומא שירד למבול במערה וירד מושכו אחריו וישוהו כדי שתצא נפשם
והשיאו את נשותיהם ושוב מעשה בעסיא באחד ששלשלוהו לים ולא עלתה
בידם אלא רגלו אמרו חכמים ימן הארכובה ולמעלה תנשא מן הארכובה
ולמטה לא תנשא: ג' תנו רבנן נפל למים בין שיש להם סוף בין שאין להם
סוף אשתו אסורה דברי רבי מאיר וחכ"א ימים שיש להם סוף אשתו מותרת
ושאין להם סוף אשתו אסורה היכי דמי מים שיש להם סוף אמר אביי כל
שעומד ורואה מארבע רוחותיו ההוא גברא דטבע באגמא דסמקי אנסבה רב
שילא לדביתהו אמר ליה רב לשמואל תא נשמתיא אמר ליה נשלח ליה
ברישא שלחו ליה מים שאין להם סוף אשתו אסורה או מותרת שלח להו
אשתו אסורה ואגמא דסמקי מים שיש להם סוף או מים שאין להם סוף שלח
להו מים שאין להם סוף הוא ומר מאי טעמא עבד הכי מיטעא מעינא אנא
סברי כיון דקדו וקיימי כמים שיש להם סוף דמי ולא היא כיון דאיכא גלי אימור
גלי אשפול קרי שמואל עליה דרב י' לא יאונה לצדיק כל און קרי רב עליה
דשמואל ותרשעה ברוב יועץ תניא א"אמר רבי מעשה בשני בני אדם מכמרין
מכמורין בירדן ונכנסם אחד מהם למחילה של הים ושקעה חמה ולא ראה
פתחה של מחילה ושהה חברו כדי שתצא נפשו ובא והודיע בתוך ביתו למחר
זרחה חמה והכיר פתחה של מחילה ובא ומצא הספד גדול בתוך ביתו אמר
רבי כמה גדולים דברי חכמים שאמרו מים שיש להם סוף אשתו מותרת שאין
להם סוף אשתו אסורה אי הכי מים שיש להם סוף נמי ליחוש למחילה של
הים כמים שיש להם סוף מחילה של הים לא שכיחא אמר רב אשי הא
דאמרו רבנן מים שאין להם סוף אשתו אסורה הני מילי באיניש דעלמא אבל
צורבא מרבנן לא א"דסליק קלא אית ליה ולא היא לא שנא איניש דעלמא
ולא שנא צורבא מרבנן דיעבד אין לכתחלה לא תניא אר"ג פעם אחת הייתי
מהלך בספינה וראיתי ספינה אחת שנשברה והייתי מצטער על תלמיד חכם
שבה ומנו רבי עקיבא וכשעליתי ביבשה בא וישב ודן לפני בהלכה אמרתי
לו בני מי העלך אמר לי דף של ספינה נודמן לי וכל גל וגל שבא עלי נענעתי
לו ראשי מכאן אמרו חכמים אם יבואו רשעים על אדם יענעו לו ראשו אמרתי
באותה שעה כמה גדולים דברי חכמים שאמרו מים שיש להם סוף מותרת
מים שאין להם סוף אסורה תניא א"ר עקיבא פעם אחת הייתי מהלך בספינה
וראיתי ספינה אחת שמטרפת בים והייתי מצטער על תלמיד חכם שבה ומנו
רבי מאיר כשעליתי למדינת קפוטקיא בא וישב ודן לפני בהלכה אמרתי
לו בני מי העלך אמר לי גל טרדני לחברו וחברו לחברו עד שהקיאני
ליבשה אמרתי באותה שעה כמה גדולים דברי חכמים שאמרו מים שיש
להם סוף אשתו מותרת מים שאין להם סוף אשתו אסורה תנו רבנן
א"נפל לגוב אריות אין מעדידין עליו לחפורה מלאה נחשים ועקרבם
מעדידין עליו רבי יהודה בן כתיבא אומר אף לחפורה מלאה נחשים ועקרבם אין מעדידין עליו חיישינן
שמא

עין משפט
נר מצוה

א א ב מ"י פ"ה מהל'
רנח ה"ב:
בב ג ד ה מ"י פ"יג
מהל' גיטותין ה"ב
סוג עשין ג טושיע ה"ע
סיון ח סעי' טו:
ב ג ד ה ז טי"ט
הכנה טו טושיע שם
סוף ג:
בד י מ"י שם ה"ב כ
טושיע שם סוף
טו:

לעיו רש"י

משי"ט מ"ויש"ק. כ"ה.
מקוה מים דרודים.

תוספות ישנים

כמה גדולים פי' זהו היה
אמת שנפלה ממולה ולא חזן
למים: נענעתי. השפלתו
ועבר על הגל: